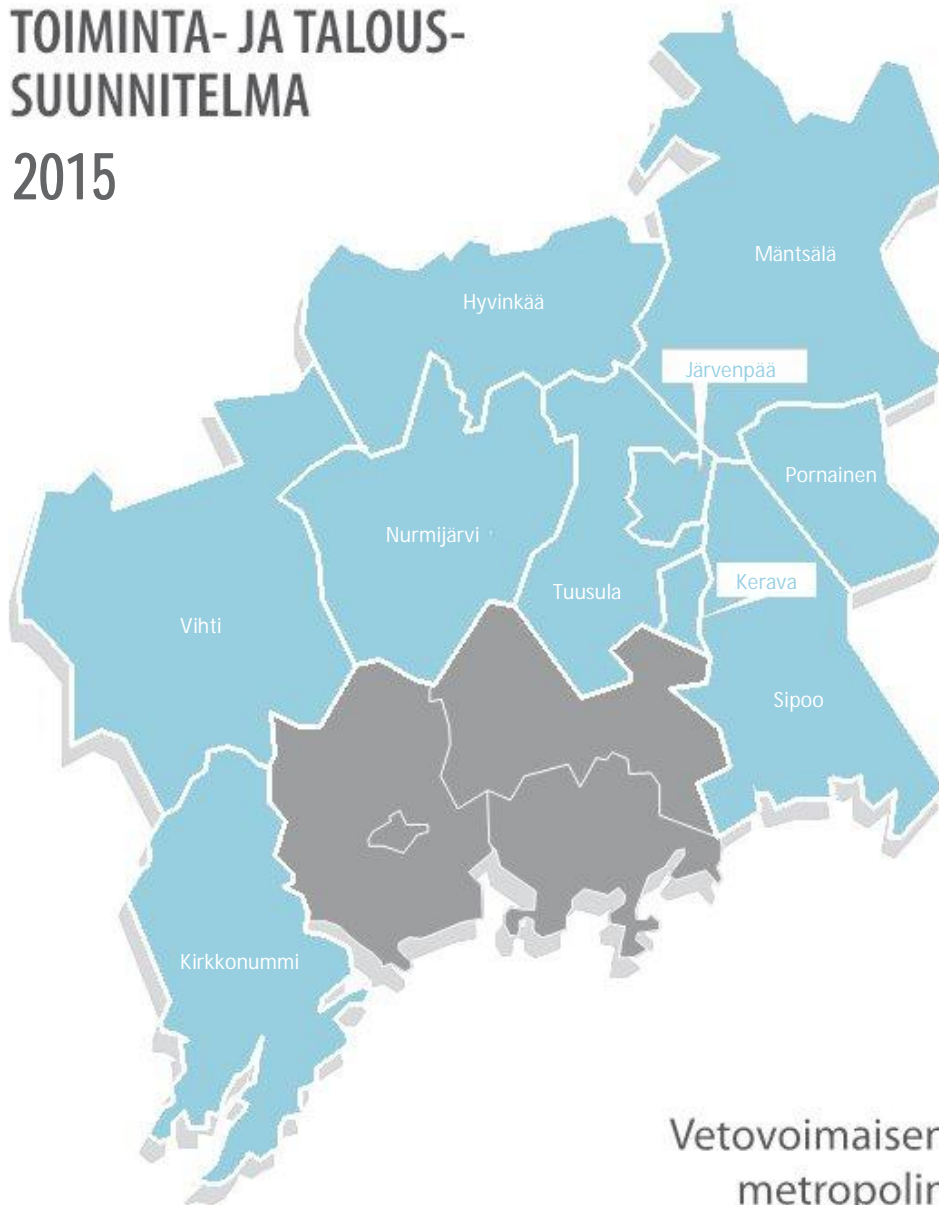

TOIMINTA- JA TALOUS- SUUNNITELMA

2015

KUUMA
seutu

Vetovoimaisen
metropolin
kilpailukykyinen
KUUMA-seutu

www.kuuma.fi

SISÄLTÖ

KUUMA-SEUTU MUUTOKSESSA	3
1 KUUMA-YHTEISTYÖ	4
1.1 KUUMA-yhteistyön tarkoitus ja organisointi	4
1.2 Toiminta- ja taloussuunnitelman lähtökohdat	5
2 KUUMA-SEUTU JA MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	6
2.1 KUUMA-kuntien kuvaus	6
2.2 Metropolipolitiikan painopisteiden valmistelutilanne	10
2.3 Muut seutuun vaikuttavat, käynnissä olevat suunnitelmat	14
3 KUUMA-SEUDUN PERUSTOIMINTA	15
3.1 perustoiminnan tavoitteet toimintakaudelle 2015–17 ja toiminnalliset tavoitteet 2015	20
3.1.1 KUUMA-yhteistyön koordinointi ja kehittäminen	20
3.1.2 KUUMA -omistajapolitiikka	20
3.1.3 Metropolipolitiikka ja edunvalvonta	21
3.1.4 Strategisen ilmasto-ohjelman toteuttaminen	21
3.1.5 Maankäyttöön ja asumiseen liittyvä edunvalvonta	22
3.1.6 KUUMA -liikenneyhteistyö ja edunvalvonta	23
4 KUUMA-SEUDUN HANKETOIMINTA	24
4.1 hanketoiminnan tavoitteet toimintakaudelle 2015–2017 ja toimenpiteet 2015	25
4.2 HANKEKUVAUKSET	27
4.2.1 Pohjoisen kasvuyöhykkeen teknologiateollisuuden pk-yritysten älykäs erikoistuminen (POKA)	27
4.2.2 Yrittäjyyskasvatuksen edistäminen	27
4.2.3 Yrittäjien sukupolvenvaihdoksia vauhdittava hanke	29
4.2.4 Työllisyyttä ja investointeja vauhdittavat toimenpiteet	29
4.2.5 Helsingin seudun maankäytön suunnitelma MASU ja asunstrategia 2025	30
4.2.6 Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	30
4.2.7 Tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen sivistystoimialalla	31
4.2.8 Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisselvitys	31
4.2.9 Sote-järjestämislain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyö	32
5 LIIKELAITOKSEN TALOUS	33

KUUMA-SEUTU MUUTOKSESSA

Toimintaympäristö muuttuu tällä hetkellä jatkuvasti. Talouden epävarmuus heijastuu kuntien työhön ja toiminnan suunnitteluun. Tulevaisuuteen varautuminen vaatii muutoksia niin valtion kuin kuntien hallinnossa ja rutiineissa. Tästä kertovat monet käynnissä olevat lakivalmistelut ja selvitykset. Esimerkkeinä mainittakoon sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä koskeva laki ja metropolilaki.

KUUMA-seudun kunnissa on samanaikaisesti käynnissä useita kuntaliitosselvityksiä. Keski-Uudenmaan kahdeksan kunnan yhdistymisselvitys jatkuu siihen asti kunnes yhdistymisesitys ja -sopimus ovat ohjausryhmästä kunnille lähteneet. Käynnissä ovat myös Espoo-Kauniainen-Kirkkonummi-Vihti-selvitys sekä Sipoon, Pornaisten ja viiden Itä-Uudenmaan kunnan yhdistymisselvitys. Lisäksi on käynnissä metropolialueen erityinen kuntajakoselvitys.

Työttömyys koettelee KUUMA-seutua. Työttömien määrä on kasvanut KUUMA-seudulla vuodessa 18 prosenttia kun koko maassa kasvua oli 10 prosenttia. Kasvueron keskeisenä taustasyynä on toki KUUMA-seudun selvästi muuta maata parempi lähtötilanne.

Vaikka tuleva vuosi on ehkä kipeidenkin päätösten aikaa, on se myös mahdollisuus uudistua. Kansainvälisten myrskyjen, teollisuuden rakennemuutoksen ja julkisen talouden haasteiden keskellä yhteistyöllä ja yhteisten ratkaisujen löytämisellä on valtava merkitys. Kun osaamme löytää synergioita ja purkaa turhia päällekkäisyyksiä, voimme löytää tien uuteen nousuun ja entistä parempiin ratkaisuihin.

Innovaatiot syntyvät ajatuksen vapaudesta; mahdollisuudesta yrittää, ja erehtyä. Uskaltakaamme siis tutustua uusiin näkökulmiin, katsoa maailmaa avarin mielin ja suvaita toisenlaisiakin ajatuksia. Käännetään uhat mahdollisuuksiksi ja heikkoudet vahvuuksiksi.

Voimia ja rohkeutta vuodelle 2015!

Sirkku Huisko
vs. yhteistyöjohtaja
KUUMA-seutu

1 KUUMA-YHTEISTYÖ

1.1 KUUMA-YHTEISTYÖN TARKOITUS JA ORGANISOINTI

Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti ovat joulukuussa 2012 sopineet kuntalain (365/1995) 76 §:ssä tarkoitetulla kuntien välisellä yhteistoimintasopimuksella yhteisistä edunvalvontapalveluista. Yhteinen edunvalvonta järjestetään KUUMA-seutu liikelaitoksen muodossa osana Keravan kaupungin organisaatiota.

KUUMA-seutu liikelaitoksen tarkoituksena on jäsenkuntiensa sijaintialueen kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistaminen osana metropolialuetta, edunvalvonnan ja omistajapolitiikan tehostaminen sekä palvelutuotannon laadun ja tehokkuuden parantaminen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liikelaitos käynnistää, organisoii ja järjestää maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen, ympäristöasioihin, elinkeino-yhteistyöhön sekä palveluyhteistyöhön liittyvää kuntayhteistyötä sekä hankkeita, tapahtumia, tutkimuksia ja selvityksiä.

Liikelaitos valvoo jäsentensä etua yhteisöissä, toimielimissä, työryhmissä tai vastaavissa, joihin liikelaitos tai sen jäsenet kuuluvat sekä tekee aloitteita viranomaisille, yhteisöille, toimielimille ja erilaisille työryhmille. Liikelaitos välittää tietoa toiminnastaan päätöksentekijöille sekä järjestää tiedotus-, koulutus- ja valistustoimintaa.

Liikelaitoksen toimintaa johtaa, kehittää ja valvoo KUUMA-johtokunta. Siihen nimitetään asemavaltuutuksen perusteella kustakin kunnasta valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat. Lisäksi johtokuntaan voidaan valita enintään neljä lisäjäsentä.

Johtokunnan puheenjohtajana toimii yhden vuoden jaksoissa kunkin kunnan valtuuston puheenjohtaja. Varapuheenjohtajana toimii yhden vuoden jaksoissa seuraavan vuoden puheenjohtajakunnan valtuuston puheenjohtaja. Vuoden 2015 puheenjohtajana toimii Mäntsälä ja Pornainen yhdessä. Vuonna 2016 puheenjohtajakuntana toimii Sipoo.

Organisaatiomuotoa muutettiin vuoden 2013 alusta alkaen, koska aiempi KUUMA-yhteistyö perustui seutukokeilulakiin ja sen voimassaolo päättyi 31.12.2012. KUUMA-seudun toimintaan organisaatiomuodon muutoksella ei ollut vaikutusta.

1.2 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

KUUMA-kuntien yhteistyösopimus ja KUUMA-seutu -liikelaitoksen johtosääntö

KUUMA-johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja -suunnitelman. Talousarviossa ja -suunnitelmassa esitetään yhteistyön sisältö ja rahoitus. Johtokunnan päätökseen talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisestä ei Keravan kaupungilla ole muutosoikeutta. Keravan kaupunginvaltuusto asettaa ja hyväksyy KUUMA-seutu liikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet johtokunnan esityksestä.

Liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma lähetetään vuosittain muihin KUUMA-kuntiin tiedoksi. Taloudenhoitoon liittyvissä asioissa noudatetaan kuntalain 10 a -luvun määräysten ohella Keravan kaupungin hallintosääntöä ja KUUMA-seutu liikelaitoksen johtosääntöä.

Valtuustokauden 2009–2012 arviointi

KUUMA-seutu yhteistyötä on arvioitu valtuustokausittain vuosina 2005–2008 ja vuosina 2009–2012.

Viimeisimmän arvioinnin toteutti Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian Hyvinkään yksikkö. Arvioijan mielestä KUUMAn toimintakenttä ja sen tavoitteet ovat valtavat – varsinkin suhteutettuna koordinointiin ja tiedottamiseen varattuihin resursseihin. KUUMA-yhteistyön ytimeen on nostettu varsin yleisiä kansallisen tason poliittisiin ratkaisuihin liittyviä asioita. Lisäksi KUUMAn tehtäviä ovat maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittäminen, elinkeinoasiat ja edunvalvonta, palveluyhteistyö, omistajapolitiikka sekä lisäksi KUUMAn sisäinen koordinointi ja Helsingin seudun yhteistyö.

Kun toimintaa peilattiin edelliseen arviointiin, on vuosina 2009–2012 onnistuttu hyvin vahvassa edunvalvonnassa, MAL-kokonaisuuden kehittämisessä sekä projektiosaamiseen panostamisessa. Haasteita arvioija katsoi edelleen olevan tavoitteiden priorisoinnissa, yksityiskohtaisten tavoitteiden määrittelyssä, niiden toteutumisen seurannassa sekä kuntien sitoutumisessa tavoitteisiin. Lisäksi viestintää kuntalaisille tulee arvioijan mielestä selkeyttää.

Arviointia reflektoi myös Helsingin yliopiston kaupunkimaantieteen professori Mari Vaattovaara. Hän kannustaa KUUMA-kuntia paneutumaan yhteisen edunvalvonnan lisäksi alueen sisäisten vahvuuksien ja erityispiirteiden tunnistamiseen paikallisten intressien ymmärtämiseksi.

Vaattovaara perustelee suositustaan sillä, että moninaisuus on kaupunkiseudun olennainen erityispiirre ja ainutlaatuinen vahvuus. Optimaalisen kaupunkirakenteen hahmottaminen on koko Helsingin seudulla vasta aluillaan. Kaupunkiseutujen kehityksen ohjaamiselle ja yhteistyölle on nähtävissä vahvoja perusteita. Samalla on syytä muistaa, että moninaisuus on keskeinen osa Helsingin seudun tarjontaa ja houkuttelevuutta, jota yhdenmukaistamisen sijaan ja ongelmallisuuksista huolimatta tulisi vaalia.

2 KUUMA-SEUTU JA MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 KUUMA-KUNTIEN KUVAUS ¹

Väkiluvun kasvu nopeutui 2013

KUUMA-seudun väkiluku kasvoi 2 800 asukkaalla ja 0,9 prosenttia vuonna 2013. Vuotta aiemmin kasvu oli 0,8 prosenttia. KUUMA-seudun suhteellinen kasvu alitti pääkaupunkiseudun kasvun. Pääkaupunkiseudun väkiluku kasvoi 1,5 prosenttia sekä 2012 että 2013.

Kunta	Väkiluku		Muutos vuonna 2013	
	31.12.2012	31.12.2013	Abs.	%
Hyvinkää	45 592	46 188	596	1,3
Järvenpää	39 646	39 953	307	0,8
Kerava	34 491	34 913	422	1,2
Kirkkonummi	37 567	37 899	332	0,9
Mäntsälä	20 478	20 534	56	0,3
Nurmijärvi	40 719	41 178	459	1,1
Pornainen	5 137	5 145	8	0,2
Sipoo	18 739	18 914	175	0,9
Tuusula	37 936	38 125	189	0,5
Vihti	28 674	28 929	255	0,9
KUUMA-seutu	308 979	311 778	2 799	0,9

Taulukko 1. Väkiluku ja sen muutos

Vuonna 2013 väkiluku kasvoi kaikissa KUUMA-kunnissa. Seudun suurimman kunnan Hyvinkään kasvu oli suhteellisestikin suurinta. Puolestaan seudun pienimmän kunnan Pornaisten väkiluku kasvoi suhteellisestikin vähiten. Mäntsälä oli toinen varsin alhaisen väkiluvun kasvunkunta.

¹ Erityisasiantuntija Markku Hyypiä, Uudenmaan liitto, sivut 6-10

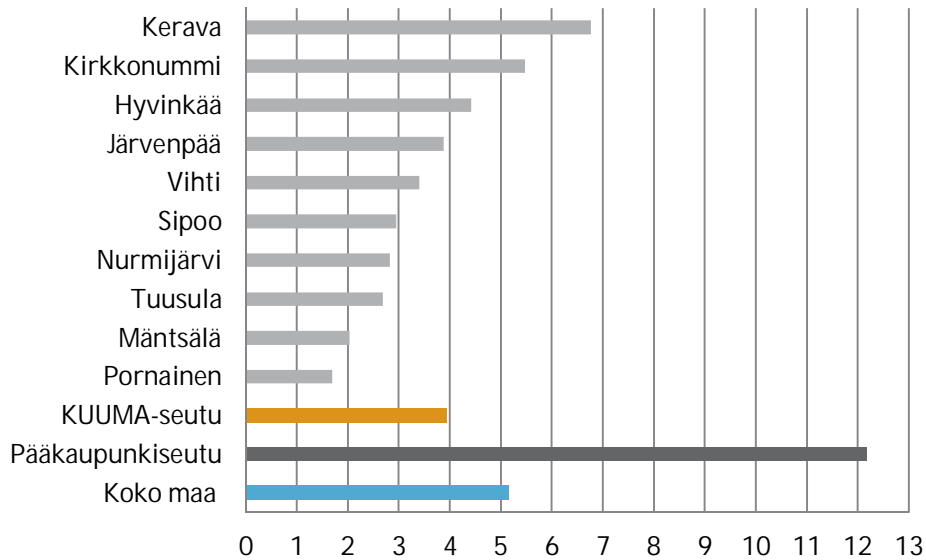
Nuorten ihmisten seutu

KUUMA-seudun väestörakenne on nuori verrattuna koko maahan ja pääkaupunkiseutuun. Alle kouluikäisten ja peruskouluikäisten väestöosuus on suurehko ja eläkeikäisten väestöosuus pienehkö. Varsinkin 75 vuotta täyttäneiden ikäihmisten osuus on pienempi kuin koko maassa. Poikkeuksena on Hyvinkää, jonka väestöikä rakenne poikkeaa vain vähän koko maasta.

Kunta / Alue	Ikäryhmä					
	0 - 6	7 - 14	15 - 64	65 - 74	75 -	Yhteensä
Hyvinkää	7,6	8,9	65,1	10,4	8,0	100,0
Järvenpää	8,6	9,1	67,6	9,3	5,3	100,0
Kerava	8,1	8,7	67,0	10,4	5,7	100,0
Kirkkonummi	10,2	12,1	64,6	8,6	4,4	100,0
Mäntsälä	9,8	11,9	62,9	9,2	6,2	100,0
Nurmijärvi	9,8	12,7	63,9	8,7	4,8	100,0
Pornainen	10,0	14,5	63,3	7,4	4,7	100,0
Sipoo	9,3	11,4	63,5	9,4	6,4	100,0
Tuusula	9,0	11,7	65,1	9,2	4,9	100,0
Vihti	9,6	11,0	64,7	9,3	5,5	100,0
KUUMA-seutu	9,0	10,8	65,1	9,4	5,7	100,0
Pääkaupunkiseutu	8,1	7,9	69,0	9,0	6,0	100,0
Koko maa	7,8	8,6	64,2	10,9	8,5	100,0

Taulukko 2. Väestön ikärakenne vuoden 2013 lopussa

Syntyperältään KUUMA-kuntien väestö poikkeaa merkittävästi pääkaupunkiseudun väestöstä. KUUMA-seudun väestöstä on ulkomaalaistaustaisia neljä prosenttia, pääkaupunkiseudulla osuus on kolminkertainen. Ulkomaalaistaustaisia ovat ensimmäisen ja toisen polven ulkomaalaiset. Vain Keravalla ja Kirkkonummella on suhteellisesti enemmän ulkomaalaistaustaisia kuin koko maassa keskimäärin.

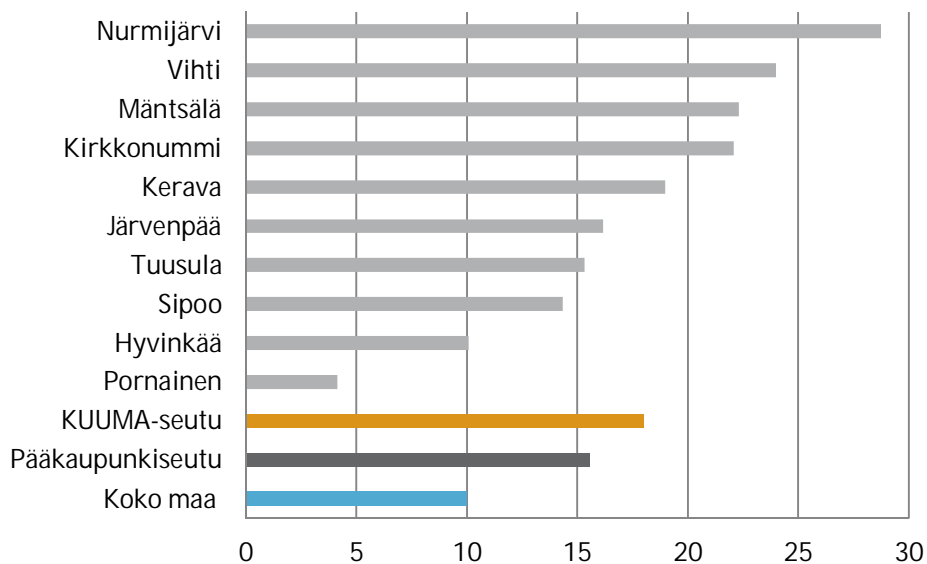

Kuvio 1. Ulkomaalaistaustaisen väestön osuus (%) vuoden 2012 lopussa

Työttömyys kasvussa ²

Suomen talouskehitys on ollut vuonna 2014 ennakoitua huonompaa. Tämä on heijastunut myös KUUMA-seudun työllisyyteen. KUUMA-seudulla työttömien määrä on kasvanut vuodessa 18 prosenttia, koko maassa kasvua oli 10 prosenttia. Tämän kasvueron keskeisenä taustasyynä on KUUMA-seudun selvästi koko maata parempi lähtötilanne eli alhaisempi työttömyysaste.

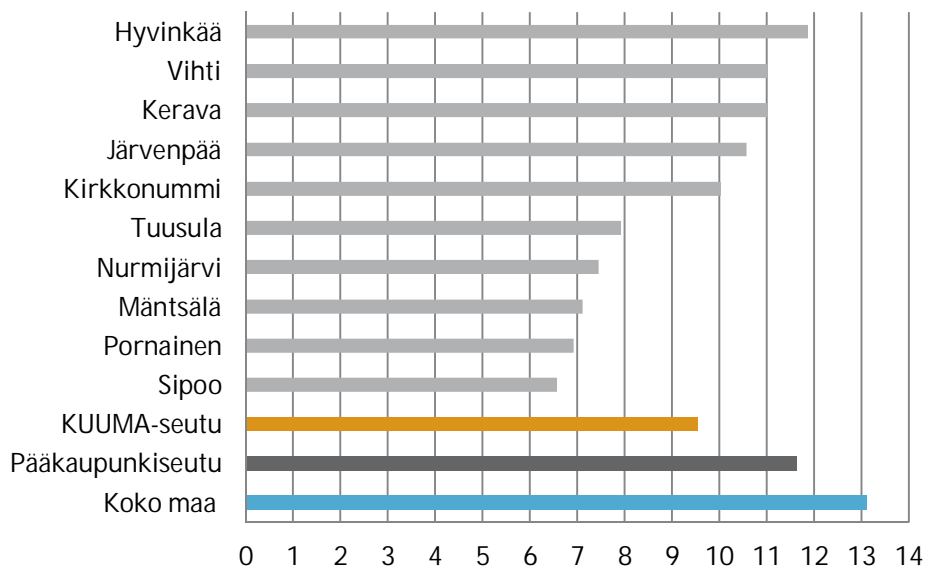
² Tässä kaikki luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön tietoihin. Tilastokeskuksen lukujen mukaan työttömyys on alhaisempi kuin ministeriön lukujen mukaan.

Kuvio 2. Työttömien määrän kasvu (%) heinäkuu 2013 – heinäkuu 2014

Vaikka KUUMA-seudulla työttömien määrän on kasvanut suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin, niin KUUMA-seudun työttömyysaste alittaa yhä selvästi koko maan ja pääkaupunkiseudun tason.

KUUMA-seudun korkein työttömyysaste on Hyvinkäällä ja alhaisin Sipoossa. Hyvinkäänkin työttömyysaste alittaa koko maan tason reilulla prosenttiyksiköllä. Sipoon työttömyys on puolet koko maan tasosta.

Kuvio 3. Työttömyysaste (%) heinäkuussa 2014

Talouden kehitysnäkymät

Syksyllä 2013 kaikki taloudelliset tutkimuslaitokset ja pankkien tutkimusyksiköt ennakoivat, että Suomen talous kääntyy lievään kasvuun viimeistään syksyllä 2014. Kesän 2014 aikana useat tutkimuslaitokset alensivat loppuvuotta 2014 ja samalla koko vuotta 2014 koskevia ennusteita.

Vuotta 2015 koskevia talousennusteita on julkistanut toistaiseksi vain muutama laitos. Ne ennakoivat Suomen BKT:n kasvavan noin puoliprosenttia vuonna 2015. Se on erittäin alhainen kasvu varsinkin, kun talous on supistunut kolmena peräkkäisenä vuonna eli 2012 – 2014. Ennakoitu alhainen kasvu merkitsee, että työttömyys pahentunee lievästi vielä vuonna 2015.

Yleisen taloustilanteen ohella kunnallistalouden näkymät ovat heikot vuodelle 2015. Valtion budjetin linjaukset ovat vielä osittain auki muun muassa kuntien tehtävien keventämisen osalta. Selvää lienee, ettei kuntien velvoitteita karsita merkittävästi vielä vuonna 2015.

2.2 METROPOLIPOLITIIKAN PAINOPISTEIDEN VALMISTELUTILANNE

Hallitusohjelman mukaisesti metropolipolitiikka kohdistuu Helsingin seudun erityiskysymyksiin. Sen sisällöllisiä painopisteitä ovat

1. hallinnon rakenteiden kehittäminen
2. maankäyttö, asuminen ja liikenne
3. kansainvälinen kilpailukyky
4. maahanmuuttokysymykset sekä
5. sosiaalinen eheys.

Painopisteiden ennakoidaan säilyvän nykyisen kaltaisina eduskuntavaaleista ja uudesta hallituskokoonpanosta huolimatta.

Valtiovarainministeriö ja ympäristöministeriö ovat eri osapuolten välisen kumppanuuden varmistamiseksi perustaneet metropolipolitiikan neuvottelukunnan. Sen puheenjohtaja on asunto- ja viestintäministeri ja varapuheenjohtaja hallinto- ja kuntaministeri. Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää metropolipolitiikan tavoitteiden toteuttamista ja valtion eri sektoreiden, alueen kuntien, koulutus- ja tutkimuslaitosten, elinkeinoelämän sekä alueen päättäjien ja asukkaiden kumppanuutta.

Vuoden 2015 metropolipolitiikkaa leimaavat tulevat eduskuntavaalit ja uuden hallitusohjelman mukaiset rakennemuutokset. Alkuvuodesta saataneen päätökseen maankäytön ja liikenteen suunnittelu ja päätöksenteko.

Hallinnon rakenteiden kehittäminen

Keski-Uudenmaan kahdeksan kunnan yhdistymisselvitys käynnistyi kesäkuussa 2013. Selvitys jatkuu siihen asti kunnes yhdistymisesitys ja -sopimus on ohjausryhmästä kunnille lähtenyt.

Käynnissä ovat myös EKKV-selvitys eli Espoo-Kauniainen-Kirkkonummi-Vihti -selvitys sekä Sipoon, Pornaisten ja viiden Itä-Uudenmaan kunnan yhdistymisselvitys. Lisäksi on käynnissä metropolialueen erityinen kuntajakoselvitys.

Kuntien kannalta tärkeä on myös valmisteilla oleva sote-laki eli sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä koskeva laki. Siinä ratkaistaan, mikä organisaatio vastaa palvelujen järjestämisestä, rahoittamisesta ja tuottamisesta. Asia on ollut

kunnissa lausunnoilla alkusyksyllä 2014. Kunnat voivat päättää yhdistymisistään kuuden kuukauden sisällä lain voimaan tulosta.

Lisäksi valtio valmistelee metropolilakia. Uuden lain mukaan metropolialueen yhteisiä asioita, kuten maankäyttöä, asumista ja liikennettä, valmistellaan metropolihallinnossa.

KUUMA-kunnat osallistuvat yhdistymisselvityksiin erilaisissa kokoonpanoissa ja kukin selvitys hoitaa omaa edunvalvontaansa ja yhteydenpitoa valtioon nähden. Kukin selvitysalue ottaa selvityksessään kantaa metropolihallintoon sekä sote-palveluihin. KUUMA-yhteistyön avulla koordinoidaan kaikkia selvityksiä sekä toteutetaan yhdessä kaikkien kymmenen kunnan yhteistä edunvalvontaa.

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

MASU-HLJ 2015

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2015 (HLJ 2015) valmistellaan rinnakkain Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) yhteistyön sekä seudun yhteisen maankäyttösuunnitelman (MASU) laadinnan kanssa. Suunnitelmat valmistuvat päätöksentekoa varten alkuvuodesta 2015. HLJ 2015:n ja MASU:n pohjalta on tarkoitus neuvotella seuraavan MAL-aiesopimuksen 2016 –2019 toimenpiteet ja kehittämistoimissa tarvittavat resurssit.

MAL sopimus

Valtio, Helsingin seudun kunnat ja HSL (Helsingin seudun liikenne) ovat elokuussa 2014 neuvotelleet maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevan sopimuksen pääministeri Stubbin hallitusohjelmaan (24.6.2014) perustuen. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite tukea Helsingin seudun suuria infrastruktuurihankkeita ja edistää samalla alueen asuntotuotantoa, jos kunnat puolestaan sitoutuvat kaavoituksen vauhdittamiseen ja tonttitarjonnan merkittävään lisäämiseen.

Valtion, Helsingin seudun kuntien ja HSL:n välillä on tällä hetkellä voimassa maankäytön, asumisen ja liikenteen vuonna 2012 solmittu aiesopimus, joka on voimassa vuoden 2015 loppuun. Nyt valmisteltu sopimus täydentää tätä aiesopimusta ja luo perustan Helsingin seudun MAL -asioista sopimiseen vuodesta 2016 alkaen.

Sopimuksella pyritään myös vahvistamaan valtion eri viranomaisten ja kuntien välistä yhteistyötä sekä edistämään MAL -aiesopimukseen perustuvien Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman (MASU) ja sen toteutussuunnitelman 2025, asuntostrategian 2025 sekä liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015) loppuunsaattamista ja toimeenpanoa.

Sopimuksen mukaiset kuntien velvoitteet syntyvät kaavoituksesta ja tonttitarjonnasta. Kunnat sitoutuvat siihen, että MAL-aiesopimuksen 2012–15 mukainen asuntotonttien asemakaavoitustavoite, yhteensä 4,8 milj. kem² saavutetaan kaikissa sopimuskunnissa. Kunnat sitoutuvat myös kasvattamaan asuntotonttien kaavoitusta vuosina 2016 –19 kerrosalana mitattuna noin 25 %:lla verrattuna voimassa olevaan MAL -aiesopimukseen.

Valtio osallistuu osaltaan sopimuksessa mainittujen suurien infrastruktuurihankkeiden rahoittamiseen edellyttäen, että sopimuksen mukaiset kaavoitustavoitteet toteutuvat. Sopimus koskee vain siinä mainittuja suuria infrastruktuurihankkeita, Länsimetron jatketta Matinkylästä Kivenlahteen, Pisara-rataa ja Helsinki-Riihimäki – rataosan kapasiteetin parantamista (1. vaihe). Sopimuksella ei ole vaikutusta MAL -aiesopimuksessa tai liikennepoliittisessa selonteossa mainittuihin muihin liikennehankkeisiin.

Sopimuksessa linjataan myös KUUMA-seudun kannalta tärkeää KUHA-rahoitusta jatkettavaksi vuosille 2016–19. KUHA-toteuttamis- ja rahoitusohjelmat on sisällytetty osaksi HLJ 2015:n valmistelua ja vuosittaiseksi rahoitustasoksi määritetty

30 M€. Nykyisen KUHA-hankekokonaisuuden rahoitus vuosina 2014–2015 tapahtuu ELY-keskuksen perustienpidon määrärahoista. Valtion ja kuntien välisen sopimuksen erillisessä allekirjoituspöytäkirjassa on lisäksi linjattu, että liityntäpysäköinnin vastuu- ja kustannusjako sekä KUUMA-kärkihankkeisiin lukeutuvat Hyrylän ja Klaukkalan ohikulkutiet tullaan sisällyttämään MAL-aiesopimukseen vuosille 2016–19. Sopimuksessa on lisäksi todettu, jos hankkeita ei ryhdytä toteuttamaan vuosina 2016–2019, tarkastellaan KUUMA-kuntien lisäkaavoitusvelvoitetta uudelleen ja vähennetään vastaavasti.

Syksyllä 2014 neuvoteltu MAL-sopimus siirtää sopimisen painopisteen asuntotuotannon toteuttamisedellytysten varmistamiseen ja kaavavarantoon.

MAL-aiesopimus 2012–2015

MAL-aiesopimuksen 2012–2015 tavoitteena on tukea kuntien ja valtion yhteistyötä yhdyskuntarakenteen ohjauksessa sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamisessa. Sopimuksessa määritetään esimerkiksi tavoitteet asuntotuotannolle sekä liikenneverkon keskeiset kehittämishankkeet.

Helsingin seudulla keskeistä on asuntotuotanto. Yhteiseksi tavoitteeksi on asetettu 12 000–13 000 asunnon rakentaminen vuosittain. Aiesopimus sisältää kuntakohtaiset kiintiöt, joihin kunnat sitoutuvat. Kohtuuhintaisten asuntojen lisäämiseksi ARA-vuokra-asuntotuotannon osuuden tulee olla uudistuotantotavoitteesta vähintään 20 prosenttia. KUUMA-kunnissa ARA-tuotannosta voi olla puolet asumisoikeusasuntoja edellyttäen, että kunnat selvittävät sitovan yhteistyön käynnistämisen tai yhteisen toimijan perustamisen sosiaalisen vuokra-asuntotuotannon turvaamiseksi sekä sitoutuvat selvityksen pohjalta toimenpiteisiin.

Aiesopimuksessa Helsingin seudun kunnat sitoutuivat laatimaan yhteisen maankäyttösuunnitelman, jossa sovitetaan yhteen alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä liikennejärjestelmän kehittäminen. Samalla valtio sitoutui tukemaan liikennejärjestelmien toimivuutta ja maankäytön kehittämiseen liittyviä hankkeita alueella.

Liikenne

KUUMA-komissio on vuonna 2014 vahvistanut KUUMA-seudun tavoitteet HLJ 2015–prosessissa. Keskeisimpiä tavoitteita ovat muun muassa:

- pienten kustannustehokkaiden hankkeiden (KUHA) asemoiminen HLJ 2015–kärkitoimenpiteeksi
- pääradan kapasiteetin lisäämisen 1. vaiheen aloitus vuonna 2015 ja 2. vaiheen toteutus vuoteen 2022 mennessä
- KUUMA-seudun ajoneuvoliikenteen verkon priorisoitujen hankkeiden toteutus vuoteen 2025 mennessä
- liityntäpysäköinnin kustannus- ja vastuunjakomallin jalkautus käytäntöön HLJ 2015–päätöksen yhteydessä

HLJ 2015:n ohella myös muun muassa joukkoliikenne, liityntäpysäköinti, kävely ja pyöräily, liikenneturvallisuus, liikennetutkimukset ja kunnallinen pysäköinninvalvonta ovat tärkeitä kokonaisuuksia.

Joukkoliikenteessä KUUMA-kunnat jakautuvat kolmen toimivaltaisen viranomaisen alueeseen. HSL vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Kirkkonummella, Keravalla ja Sipoossa. Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Tuusula ja Vihti vuorostaan ovat osa Uudenmaan ELY-keskuksen toimialuetta. Lisäksi ELY toimii viranomaisena Hyvinkään, Kirkkonummen ja Sipoon läpimenevän joukkoliikenteen osalta. Hyvinkää on toimivaltainen viranomainen omassa sisäisessä liikenteessään.

Kansainvälinen kilpailukyky

Helsingin seudun 14 kuntaa ovat laatineet yhdessä metropolialueen kilpailukykystrategian. Sen pohjalta kunnat ja valtio allekirjoittivat vuonna 2013 kasvusopimuksen. Kasvusopimuksen tavoitteena on Helsingin seudun eli metropolialueen kilpailukykyyn vahvistaminen. Se ohjaa ja suuntaa osaltaan valtion kehittämisrahoitusta.

Osana kasvusopimusta edistetään seudun matkailullista vetovoimaa, parannetaan maahanmuuttajataustaisen työvoiman työllistymismahdollisuuksia, vahvistetaan teollisuuden pk-yritysten uudistumista ja kansainvälistymistä, kytketään luovien alojen osaamista yritystoiminnan kehittämiseen ja vahvistetaan alueen yrityspalvelukosysteemiä.

KUUMA-kuntien painopisteinä ovat olleet teknologiateollisuuden ja elintarviketeollisuuden pk-yritysten uudistuminen. Elintarvikealan osalta toteutettiin EAKR-rahoitteinen hanke elintarviketeollisuuden kehittämiseksi vuonna 2014 yhteistyössä Makery kehittämisyrityksen kanssa. Teknologiateollisuuden yhteistyökumppanina toimii Techvilla Oy.

Sosiaalinen eheys ja maahanmuuttokysymykset

Sosiaalisen eheyden kumppanuusohjelmaa valmistellaan yhteistyössä valtion ja Helsingin seudun kuntien kanssa. Sen tavoitteiksi on asetettu:

1. nuorten ylisukupolvisen syrjäytymisen ilmiöihin tarttumista
2. asumisen ja asuinalueiden eriarvoistumiseen puuttumista sekä
3. maahanmuuttoon liittyviä esityksiä.

Maahanmuuttokysymykset erillisenä metropolipolitiikan painopisteenä eivät koske KUUMA-kuntia, mutta osana sosiaalisen eheyden kumppanuusohjelmaa toimenpiteisiin on mahdollista saada tukea.

2.3 MUUT SEUTUUN VAIKUTTAVAT, KÄYNNISSÄ OLEVAT SUUNNITELMAT

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnos tulee kuntiin lausunnoille vuodenvaihteessa 2014–2015 ja kaavaehdotus loppusyksystä 2015. Tarkoituksena on saada 4. vaihekaava Uudenmaan maakuntavaltuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi vuoden 2016 loppuun mennessä.

Kuva 1 Metropolijuna kuljetti seudun toimijoita jo 13.9.2012 (Kuva: Tuula Palaste-Eerola)

3 KUUMA-SEUDUN PERUSTOIMINTA

KUUMA-seutu liikelaitoksen toiminta voidaan jakaa perustoimintaan ja hanketoimintaan. Perustoiminta on pääosin edunvalvontaan liittyvää toimintaa, jota kunnat rahoittavat sataprosenttisesti.

KUUMA-seudun perustoimintaan vuodelle 2015 on talousarviossa varattu yhteensä **290 870 euroa**, joka kattaa kolmen kokoaikaisen henkilön (yhteistyöjohtaja, liikennesuunnittelija ja kuntayhteistyön assistentti) palkkakulut sekä yhden osa-aikaisen (ilmasto-ohjelman koordinaattori) henkilön palkkakulut, kokousten ja seminaarin järjestämisen sekä muun muassa vuokrat, sekä hallinnon ja viestinnän kustannukset. Osa perustoimintaa on myös KUUMA-johtokunnan toiminta, jonka kustannukset koostuvat kokouksista, seminaarista ja niihin liittyvästä hallinnosta. Menotaso on pyritty hallitusti supistamaan.

*Kuva 2 KUUMA-seudun toimisto muuttaa Keravan vanhalle kaupungintalolle syksyllä 2014
(Kuva: Tuula Palaste-Eerola)*

Omistajapoliittiset ohjeet

KUUMA-hallitus hyväksyi lokakuussa 2012 KUUMA-seudun uudet omistajapoliittiset menettelytavat -ohjeen, joka päivitti aiemmin käytössä olleen ohjeen ja jota sovelletaan myös uudessa KUUMA-seutu -liikelaitoksessa. Vuonna 2015 ohjeet on tarkoitettu tarkistaa uudelleen kerran.

Omistajapoliittiset tavoitteet perustuvat kuntien omistajapoliittisiin linjauksiin ja talousarvion hyväksymisen yhteydessä asetettuihin tavoitteisiin. Periaatteena on, että operatiivisesta omistajapolitiikasta vastaavat KUUMA-työryhmät, jotka tuovat merkittävät muutokset ja päätökset KUUMA-komission sekä tarvittaessa myös KUUMA-johtokunnan käsiteltäviksi.

KUUMA-omistajapolitiikkaohjeissa on määritelty organisaatiot, joihin KUUMA-omistajapolitiikkaa sovelletaan. Lisäksi ohjeissa on määritelty tarkemmin kunkin KUUMA-työryhmän vastuulla olevat organisaatiot.

Liikelaitoksen johtaminen ja jatkuva perustoiminta

KUUMA-seutu liikelaitosta johtaa liikelaitoksen johtaja. Liikelaitoksen johtajan tehtävänä on muun muassa:

- johtaa liikelaitoksen toimistoa
- vastata yhteistyön koordinoinnista ja toteutuksen ohjauksesta, suunnitelmien ja resursoinnin valmistelusta sekä seurannan ja arvioinnin käytännöistä
- huolehtia työryhmien toimivuudesta ja tukemisesta
- vastata talousarvion ja -suunnitelman sekä tilinpäätöksen valmistelusta sekä yhteistyötä koskevien selvitysten laatimisesta tarvittaville viranomaisille
- tehdä selvityksiä ja aloitteita seutuyhteistyön kehittämiseksi
- huolehtia johtokunnan päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja tiedottamisesta

KUUMA-seudun toimesta järjestetään KUUMA-johtokunnan ja -komission kokoukset ja seminaari ja tuetaan KUUMA-asioiden käsittelyä kuntien toimitelmissä samanaikaisesti ja samoin materiaalein. Tavoitteena on, että kulloinkin käsittelyssä olevasta asiasta on etukäteen muodostettu yhteinen mielipide.

Työryhmien työskentely mahdollistetaan hakemalla tarvittaessa toimintaan ulkopuolista rahoitusta ja huolehtimalla tarvittavasta projektihallinnoinnista ja työryhmien projektiosaamisesta. Tavoitteena on välttää liiallista organisoitumista. Uusien esille nousevien asioiden työstämiseen käytetään olemassa olevia työryhmiä ja toimielimiä.

Tärkeänä tehtävänä on ylläpitää ja kehittää yhteyksiä tärkeimpiin rahoittajiin ja sidosryhmiin kuten elinkeinoelämään ja alueen koulutuksen järjestäjiin, Uudenmaan liittoon, HSL- ja HSY-kuntayhtymiin, ELY-keskukseen, alueen osaamiskeskukseen sekä eri ministeriöihin.

Edunvalvontaa ja vaikuttamista yhteistyön kautta

Yhteistyöjohtaja ja KUUMA-liikennesuunnittelija osallistuvat metropolipolitiikkaan, Helsingin seutuun ja koko Uuteenmaahan liittyvien eri sihteeristöjen ja työryhmien työhön, välittävät tietoa KUUMA-työryhmistä valtiolle ja pääkaupunkiseudulle sekä päinvastoin välittävät tietoa KUUMA-työryhmiin päin. Yhteistyöjohtaja vastaa asioiden valmistelusta komissiolle ja KUUMA-johtokunnalle sekä tarvittaessa edelleen KUUMA-kuntiin.

Tärkeitä yhteistyö- ja vaikuttamiskanavia ovat mm. johtavista luottamushenkilöistä muodostuva Helsingin seudun yhteistyökokous, Helsingin seudun kuntajohtajien valmistelukunta sekä MAL-neuvottelukunta. Koko maakunnan tasolla Uudenmaan liitto organisoii mm. kuntajohtajakokouksia ja sen valmistelusihteeristön kokouksia. KUUMA-seutu tekee yhteistyötä myös Länsi- ja Itä-Uudenmaan kuntaryhmien kanssa.

MAL-aiesopimuksen ja syksyllä 2014 neuvotellun MAL sopimuksen toteutumista seuraa ympäristöministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön asettama MAL-seurantasihteeristö. Se valmistelee keväisin valtion ja kuntien edustajien muodostamalle seurantakokoukselle seurantaraportin sekä syksyllä seurantakatsauksen. Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö sekä ympäristöministeriö ovat helmikuussa 2013 asettaneet Helsingin seudun maankäyttö- ja liikenneneuvottelukunnan. Sen taustalla on välttämättömäksi nähty maankäytön ja liikenteen yhteen sovittava suunnittelu ja kehittäminen.

Energiatehokkuutta Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksesta

KUUMA-kunnat ovat mukana Uudenmaan energianeuvonnan verkostossa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kautta. Lisäksi KUUMA-seudulla on käytössä vuonna 2015 ilmastokoordinaattori, jonka palkasta 2/3 tulee hankerahoituksen kautta, loput 1/3 maksetaan osana KUUMA-seudun perustoimintaa.

Ilmastokoordinaattorin tehtävänä on huolehtia, että elokuussa 2015 päättyvän Julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen -hankkeen pohjalta energiatehokkuuskoulutusta ja -verkostoa on mahdollista jatkaa ja laajentaa. Koordinaattori huolehtii paitsi hankkeen loppuraportista myös hankkeen jatkamiseen liittyvästä toiminnasta: kiinteistöjen seurannasta, ekotukihenkilöiden koulutuksesta, koulutusyhteistyöstä KEUDA:n ja pk-sektorin kanssa, verkostoyhteydenpidosta ja hankkeen jatkosuunnitelmasta. Koordinaattori toimii myös muissa KUUMA-ilmastoryhmän antamissa tehtävissä: KUUMA-ilmastokatsauksen julkaiseminen, pienrakentajille suunnattujen rakentamisen energiatehokkuusiltojen järjestäminen ja ilmastoryhmän sihteerin tehtävien hoitaminen.

KUUMA-työryhmät ja toimintasuunnitelmat vuonna 2015

Alla on lueteltu vuonna 2015 toimivat KUUMA-työryhmät. Työryhmien tehtävät liittyvät edunvalvontaan sekä erilaisiin hankkeisiin. Ryhmät vastaavat tarvittaessa toimialaansa liittyviin KUUMA-seutua koskeviin tarpeisiin. KUUMA komissio voi perustaa tarpeen mukaan väliaikaisia työryhmiä.

Työryhmien puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti vuoden 2015 puheenjohtajakunnan edustaja. Vuonna 2015 työryhmien puheenjohtajana toimii Mäntsälän tai Pornaisten edustaja.

Kaavoittajat

Kaavoittajat työryhmä toimii osaltaan komission työrukkasena MAL aiesopimuksen 2016-2019 valmistelussa ja Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma 2050 (MASU) viimeistelyssä. Ryhmä seuraa myös, että voimassa olevan sopimuksen kaavoitusta koskeva seuranta perustuu aidosti KUUMA-kuntien tilanteeseen. Kaavoittajat työryhmän edustaja toimii MAL-aiesopimuksen seurantar ryhmän ja MASUn koordinaatioryhmän jäsenenä. Lisäksi ryhmä seuraa ja tarvittaessa kommentoi

4. vaihemaakuntakaavan valmistelua. Ryhmä reagoi tarvittaessa muihin maankäyttöä koskeviin KUUMA-seutua koskeviin tarpeisiin.

Asuntoryhmä

Asuntoryhmä toimii osaltaan komission työrukkasena MAL aiesopimuksen 2016-2019 valmistelussa ja Helsingin seudun asumisen strategia 2025 viimeistelyssä. Asuntoryhmän edustaja toimii MAL-aiesopimuksen seurantaryhmän ja MASUn koordinaatioryhmän jäsenenä. Lisäksi asuntoryhmä järjestää tarvittaessa ajankohtaisia seminaareja kuntien ao. työntekijöille.

Liikenneryhmä

Liikenneryhmän työ painottuu voimakkaasti liikenteeseen liittyvään edunvalvontaan ja seudullisen yhteistyön kehittämiseen toimintavuonna 2015. Ryhmä on ollut aktiivisessa roolissa HLJ 2015 -valmistelussa ja seuraa myös suunnitelman etenemistä päätöksentekoprosessissa vuoden 2015 aikana. Liikenneryhmä on myös aktiivisesti edustettuna HSL:n vetämissä seudullisissa yhteistyö- ja seurantaryhmissä, joissa käsitellään KUUMA-seudun kannalta tärkeitä kysymyksiä, kuten KUHA-ohjelmointia ja liityntäpysäköintiä. Ryhmä valmistelee KUUMA-seudun yhteiset liikenteeseen liittyvät lausunnot ja tukee osaltaan KUUMA:n MAL-aiesopimusneuvotteluita liikennekysymyksissä.

Liikenneryhmän säännöllisellä kokoontumisella on suuri merkitys seudullisen liikenneyhteistyön jatkuvuudelle, sillä ryhmän toiminnan ja synergian kautta on mahdollista jakaa liikenteen eri sektoreiden asiantuntemusta ja hyviä käytäntöjä kuntien välillä.

Ilmasto-ohjelman seurantaryhmä

Ilmastoryhmä keskittyy vuonna 2015 kuntien kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamiseen. Energiatehokkuutta parantamalla tavoitellaan säästöä kiinteistöjen energia kustannuksissa ja päästöissä, pilottikiinteistöissä noin 8 % vuoteen 2016 mennessä. Työssä koulutetaan kiinteistöjen käyttäjiä ja kiinteistöhuollon henkilökuntaa ekotukihenkilöiksi. Koulutusta ja toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä kuntien energia-asiantuntijoiden ja kiinteistöhuollon kanssa. Syksyn 2015 aikana ilmastoryhmä tekee KUUMA:lle esityksen hankkeen jatkotoimenpiteistä.

Kilpailukyky-johtoryhmä

Vuonna 2015 kilpailukyky-johtoryhmän tehtävänä on ohjata valitsemissa kehittämishankkeiden toteutusta ja seurata muiden seudullisten toimijoiden toimenpiteitä, joihin voidaan mennä hankekumppaniksi, mikäli toimenpiteet palvelevat kehittämistavoitteitamme ja voidaan kohdistaa alueellemme. Kilpailukyky-johtoryhmän tavoitteena on voimistaa taloudellisen kehityksen edellytyksiä alueella osaamista, innovaatioita ja investointeja edistämällä sekä tukien toimintaympäristön ja verkostojen uusiutumista ja dynamiikkaa. Tavoitteena on yhdessä hyödyntää EU-rakennerahastojen sekä kansallisten rahoituslähteiden tarjoamia mahdollisuuksia hankepohjaisessa toiminnassa vuosina 2014-2020.

Sivi-Ryhmä

Sivistystoimenjohtajista koostuva ryhmä toimii erityisesti osana Keski-Uudenmaan kuntaselvitystä. Sivistysryhmä seuraa myös oppimisen ympäristöjä ja opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön osaamista kehitettävää KUUMA-kuntien yhteistä TVT-hanketta. Ryhmä vastaa tarvittaessa erillisiin toimeksiantoihin.

Sote-neuvottelukunta

Sote-neuvottelukunta toimii erityisesti osana Keski-Uudenmaan kuntaselvitystä. Ryhmä vastaa tarvittaessa erillisiin toimeksiantoihin.

Hallintoryhmä

Vuoden 2015 osalta hallintoryhmän keskeisimpänä tehtävänä on "Kuuma liikelaitoksen toiminnan kehittäminen ja hallinnon keventäminen", jossa hallintoryhmä yhteistyöjohtajan tukena valmistelee liikelaitoksen toimintamallin uudistamista Kuuma-komissiolle. Hallintoryhmän toisena painopistealueena on tarvittaessa koordinoita muiden työryhmien työtä Kuuma-komission työnrukkasena.

3.1 PERUSTOIMINNAN TAVOITTEET TOIMINTAKAUDELLE 2015–17 JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2015

Seuraavassa on kuvattu keskipitkän aikavälin 2015–2017 tavoitteet, joilla KUUMA -seudun toimintaa kehitetään. Taulukoissa on vuodelle 2015 asetetut tavoitteet ja toimenpiteet, sekä niiden valmistelusta/toteuttamisesta vastaavat tahot.

3.1.1 KUUMA-yhteistyön koordinointi ja kehittäminen

Tavoite toimintakaudelle 2015–2017

Perustoimintaa kehitetään yhteistyössä seudun yrityskehitystyötä tekevien toimijoiden kanssa. KUUMA-liikelaitos keskittyy kuntayhteistyön hallintaan, edunvalvontaan sekä omistajaohjauksen koordinointiin.

Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet

<i>TAVOITE</i>	<i>TOIMENPITEET</i>	<i>VASTUUTAHO(t)</i>
Kuuma liikelaitoksen toiminnan kehittäminen ja hallinnon keventäminen	KUUMA-seudun kilpailukykyä edistävä toiminta organisoidaan yhteistyössä seudullisten kehitysyhtiöiden ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa.	Yhteistyöjohtaja Kilpailukykyjohtoryhmä
	Arvioidaan liikelaitoksen toimivuus, toimintamalli ja toiminnan kärjet, kun kuntarakenne, SOTE-ratkaisu ja metropolihallinnon ratkaisu ovat tiedossa.	Yhteistyöjohtaja Hallintoryhmä Kuuma-komissio
Kuuma -yhteistyöstä tiedottaminen	Jatketaan KUUMA-yhteistyöstä tiedottamista asukkaille kuntien omissa lehdissä ns. KUUMA-juttujen muodossa sekä sidosryhmille sähköisen uutiskirjeen muodossa.	Yhteistyöjohtaja

3.1.2 KUUMA -omistajapolitiikka

Tavoite toimintakaudelle 2015–2017

Tavoitteena on yhteisöjen toiminnan kehittäminen ja tukeminen siten, että KUUMA-kuntien eli omistajien yhteiset tavoitteet toteutuvat.

Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet

<i>TAVOITE</i>	<i>TOIMENPITEET</i>	<i>VASTUUTAHO(t)</i>
Metropolilain valmisteluun, SOTE-uudistukseen ja hallitusohjelmaan vaikuttaminen	Sote- ja metropolihallintoa koskeviin uudistuksiin sekä hallitusohjelmavalmisteluun vaikutetaan tehtyjen linjausten mukaisesti.	Kuntien yhdistymiselvitykset
Omistajapolitiikan kirkastaminen	Päivitetään omistajapolitiittiset ohjeet sekä päätetään käytännön yhteisen omistajaohjauksen koordinoinnista.	yhteistyöjohtaja KUUMA-komissio

3.1.3 Metropolipolitiikka ja edunvalvonta

Tavoite toimintakaudelle 2015–2017

KUUMA-seutu menestyy metropolialueella pääkaupunkiseudun rinnalla. Tämä tarkoittaa, että KUUMA-kunnille tärkeät asiat sisältyvät metropolialueen yhteisiin suunnitelmiin ja ohjelmiin ja niille ohjautuu sitä kautta valtion rahoitusta.

Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet

<i>TAVOITE</i>	<i>TOIMENPITEET</i>	<i>VASTUUTAHO(t)</i>
Vaikuttava ja yhteinen edunvalvonta	Kiireellisinä toimina toteutetaan hallitusohjelmavaikuttamista sekä valtion kehys- ja budjettiriihiin vaikuttamista	KUUMA-komissio Yhteistyöjohtaja
	Analysoidaan uuden hallitusohjelman vaikutukset KUUMA-seudulle ja päätetään tavoitteista.	KUUMA -työryhmät Yhteistyöjohtaja Komissio
	Liikennepolitiikan osalta jalkautetaan valtionhallintoon KUUMA:ssa priorisoitu hankelista sekä vaikutetaan aktiivisesti MASU:n ja HLJ:n päätöksentekoon sekä esitetään tavoitteet liikennestrategiaan.	Kaavoittajat -työryhmä Asuntoryhmä Liikenneryhmä Liikennesuunnittelija

3.1.4 Strategisen ilmasto-ohjelman toteuttaminen

Tavoite toimintakaudelle 2015–2017

Tavoitteena on edistää alueellisin keinoin sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä vähentää alueen kasvihuonekaasupäästöjä neljänneksellä vuoden 2006 tasosta vuoteen 2020 mennessä (keskimäärin tasolle 6,0 tonnia hiilidioksidia/asukas).

Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet

<i>TAVOITE</i>	<i>TOIMENPITEET</i>	<i>VASTUUTAHO(t)</i>
KUUMA-strategisen ilmasto-ohjelman edistäminen, kuntien energiatehokkuuden parantaminen	Julkaistaan viides KUUMA-seudun ilmastokatsaus	Ilmasto-ohjelman seurantaryhmä
	Jatketaan ja laajennetaan kuntakiinteistöjen ekotukihenkilöiden koulutusta ja kiinteistöjen energiatehokkuuden seurantaa	Ilmasto-ohjelman seurantaryhmä
	Osallistutaan seudulla järjestettävien pienrakentajille suunnattuihin rakentamisen energiatehokkuusiltojen järjestämiseen	Ilmasto-ohjelman seurantaryhmä

3.1.5 Maankäyttöön ja asumiseen liittyvä edunvalvonta

Tavoite toimintakaudelle 2015–2017

MAL asioita koskevan sopimuskokonaisuuden valmistelu, toteuttaminen ja seuranta tehdään siten, että KUUMA seudun erityispiirteet tulee huomioon otetuksi.

Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet

<i>TAVOITE</i>	<i>TOIMENPITEET</i>	<i>VASTUUTAHO(t)</i>
KUUMA -seudun erityispiirteiden huomioiminen MAL aiesopimus-valmistelussa	Uuden MAL (aie)sopimuksen 2016–2019 valmistelua varten laaditaan yhteisesti hyväksytyt tavoitteet uudelle sopimuskierrokselle. Valmistellaan ja nostetaan KUUMA -seudulle merkitykselliset asiat esiin sopimusta valmistelevien toimielinten ja työryhmien työskentelyssä (mm. maankäyttö- ja liikenneneuvottelukunta ja sen sihteeristö, MAL -seurantasihteeristö, MAL neuvottelukunta)	KUUMA-komissio Yhteistyöjohtaja Kaavoittajat -työryhmä Asuntoryhmä Liikenneryhmä
MAL sopimuskokonaisuuden toteuttaminen ja seuranta siten, että molemmat osapuolet eli kunnat ja valtio noudattavat sopimusta.	Huolehditaan, että MAL-aiesopimuksen seurantaraportit ja -katsaukset perustuvat aidosti KUUMA-kuntien ja valtion tilanteeseen.	Kaavoittajat -työryhmä Asuntoryhmä Liikenneryhmä Yhteistyöjohtaja Liikennesuunnittelija
KUUMA seudun tarpeiden huomioiminen 4. vaihemaakunta-kaavan valmistelussa	Seurataan ja osallistutaan 4 vaihemaakunta-kaavan valmisteluun	Kilpailukykyjohtoryhmä Ilmasto-ohjelman seurantaryhmä Kaavoittajat -työryhmä Yhteistyöjohtaja

3.1.6 KUUMA -liikenneyhteistyö ja edunvalvonta

Tavoite toimintakaudelle 2015–2017

Tavoitteena on KUUMA-seudun liikenteen kärkihankkeiden ja KUUMA:n kannalta tärkeän KUHA-ohjelman edistäminen osana Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelua (HLJ 2015) ja sen toteuttamista.

Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet

<i>TAVOITE</i>	<i>TOIMENPITEET</i>	<i>VASTUUTAHO(t)</i>
KUUMA -seudun liikenteen kärkihankkeiden edistäminen.	KUUMA-seudun kannalta tärkeät hankkeet nostetaan esiin HLJ 2015 -suunnitelmaa valmistelevien toimielinten ja työryhmien (mm. HLJ-toimikunta, STRASU-työryhmä) työskentelyssä.	Liikenneryhmä Liikennesuunnittelija
Kuha-hankkeiden edistäminen.	KUUMA-seudun kannalta tärkeät KUHA-hankkeet pidetään aktiivisesti esillä ohjelmointia koordinoivan KUHA-työryhmän toiminnassa.	Liikenneryhmä Liikennesuunnittelija
Joukko-liikenteen, liityntäpysäköinnin, kävelyn ja pyöräilyn, liikenneturvallisuuden, liikennetutkimusten ja muiden liikenteen osa-alueiden yhteistyön edistäminen.	Seurataan joukkoliikenneasioiden edistymistä HSL:n ja ELY-keskuksen toimialueilla ja vastataan joukkoliikennettä koskeviin lausuntopyyntöihin. Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan ELY-keskuksen henkilöliikennetyöryhmän toimintaan. Osallistutaan lisäksi aktiivisesti muun muassa liityntäpysäköinnin yhteistyöryhmän (LIIPY), kävelyn ja pyöräilyn seurantaryhmän (KÄPSE), liikenneturvallisuusstrategian seuranta- ja yhteistyöryhmän (LIITU) ja liikennemallien- ja ennusteiden ylläpitöryhmän (MYLLÄ) toimintaan.	Liikenneryhmä Liikennesuunnittelija

4 KUUMA-SEUDUN HANKETOIMINTA

KUUMA-seutu liikelaitoksen toiminta voidaan jakaa perustoimintaan ja hanketoimintaan. Hanketoiminta on kehittämistyötä, johon haetaan kuntien maksuosuuksien lisäksi ulkopuolista rahoitusta. Hanketoiminta voi tarkoittaa myös sitä, että KUUMA-kunnat ovat KUUMA-seutu liikelaitoksen kautta, yhteisellä maksuosuudella mukana jonkun toisen organisaation käynnistämässä hankkeessa.

KUUMA-seudun hanketoimintaan on vuoden 2015 talousarviossa varattu yhteensä **127 130 euroa**. Hankkeissa keskitytään teknologiateollisuuden toimialan kehittämiseen, yrittäjyyskasvatukseen ja yritysten omistajanvaihdosten suunnitelmallisuuden lisäämiseen. Lisäksi painopisteinä on investointien houkuttelevuus ja työllisyyden edistäminen, esimerkkinä kansainväliset kauppaketjut sekä matkailun edistäminen.

Muita, jo aloitettuja hankkeita, jotka saatetaan päätökseen vuoden 2015 aikana ovat: Helsingin seudun maankäytön suunnitelma MASU ja asuntostrategia 2025, Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen ja Tieto- ja viestintäteknikan kehittäminen sivistystoimialalla.

Kaikki seudulliset rahoitushakemukset käsitellään KUUMA komissiossa ennen rahoituksen hakemista. Seuraavan vuoden hankkeet käsitellään ja niihin sitoudutaan edellisen vuoden syksyllä talousarviokäsittelyn yhteydessä. Henkilöstöä koskeissa palveluyhteistyöhankkeissa asia käsitellään henkilöstöryhmässä ennen KUUMA-johtokunnan päätöksentekoa. Hanketoiminnasta vastaavat KUUMA -työryhmät.

Lisäksi vuonna 2015 KUUMA-seutu liikelaitos vastaa kahden erillisprojektin taloudesta ja kirjanpidosta. Projektit koskevat vain osaa KUUMA-kunnista. Kustannukset kulkevat KUUMA-liikelaitoksen kautta, mutta eivät jää liikelaitoksen lopullisiksi kuluiksi.

- Osa KUUMA-kunnista toteuttaa erillisprojektina Sote-järjestämislain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyön. Valmistelutyöhön osallistuvat kunnat päättävät osallistumisestaan erikseen joulukuun 2014 aikana. Projektin kustannukset jaetaan valmistelutyöhön osallistuvien kuntien kesken niiden väestömäärän suhteessa.
- Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisselvityksen kustannukset veloitetaan KUUMA-johtokunnan päätöksen 04.11.2014 mukaisesti selvitykseen osallistuvilta kunnilta 31.12.2015 toteutuneisiin kustannuksiin perustuen sekä kuntien väestömäärän suhteessa.

Kuva 3 Verkostoissa on voimaa! (Kuva Paula Latvanen)

4.1 HANKETOIMINNAN TAVOITTEET TOIMINTAKAUDELLE 2015–2017 JA TOIMENPITEET 2015

<i>TAVOITE 2015-2017</i>	<i>TOIMENPIDE 2015</i>	<i>VASTUUTAHO</i>
Kasvusopimuksen toteuttamiseksi KUUMA-kuntien, elinkeinoelämän, valtion ja muiden yhteistyökumppaneiden kesken on sovittu toiminta- ja rahoitusmallista teknologia- ja elintarviketeollisuuden pk-yritysten uudistamiseksi.	Pohjoisen kasvuvyöhykkeen teknologiateollisuuden pk-yritysten älykäs erikoistuminen (POKA). Hankkeeseen on varattu vuodelle 2015 73 125 euroa. Hanke jatkuu vuoteen 2017 ja sen kokonaiskustannukset ovat KUUMA -seudulle 205 313 euroa (hankkeen rahoitus yhteensä 821 250 €).	Techvilla Oy Kilpailukykyjohtoryhmä
Yrittäjyyskasvatustoiminta vakiintuu ja jatkuu elinvoimaisena kunnittain sekä kuntien välisenä yhteistyönä, vuoden 2015 loppuun asti ulottuvalla hankkeella.	YES Uusimaa KUUMA + alueella. Hankkeeseen on varattu vuodelle 2015 34 000 euroa. Hanke jatkuu vuoden 2015 loppuun.	Koulutuskuntayhtymä Keuda. Kilpailukykyjohtoryhmä Sivistystoimenjohtajien työryhmä
Helpotetaan ja vauhditetaan pienten ja keskisuurten yritysten omistajanvaihdoksia.	Yrittäjien sukupolvenvaihdoksia vauhdittava hanke. Hankkeeseen on varattu vuodelle 2015 10 000 euroa. Hanke jatkuu vuoteen 2017 ja sen kokonaiskustannukset ovat KUUMA -seudulle 30 000 euroa (hankkeen rahoitus yhteensä 359 620 €).	Uudenmaan yrittäjät Kilpailukykyjohtoryhmä
Tavoitteena on toteuttaa työllisyyttä ja investointeja vauhdittavia toimenpiteitä	Kokonaisuus sisältää esimerkiksi pitkäaikaistyöttömyyteen liittyvän hanke-/toimenpidevalmistelun, kansainvälisen elintarvikekauppaketjun toimintamahdollisuuksien selvittämisen ja matkailuelinkeinon yhteistyöverkostojen ja muiden toimintaedellytysten tunnistamisen. Kokonaisuuteen varataan vuodelle 2015 10 000 €	KUUMA-komissio Kilpailukykyjohtoryhmä

TAVOITE 2015-2017	TOIMENPIDE 2015	VASTUHENKILÖ/ TAHO
<p>Helsingin seudun yhteinen maankäytön suunnitelma perustuu KUUMA-kehityskuvaan ja sisältää siinä määritellyt KUUMA-kunnille keskeiset asiat. Tavoitteena on myös, että Helsingin seudun asuntostrategia 2025 sisältää KUUMA -kunnille keskeiset asiat ja erityispiirteet.</p>	<p>Kaavoittajat -työryhmä osallistuu MASU suunnitelman valmisteluun ja Asuntoryhmä asuntostrategian valmisteluun. Hanke on käynnistynyt vuonna 2013, ja se rahoitetaan KUUMA-seudun vuoden 2013 määrärahalla.</p>	<p>Kaavoittajat -työryhmä Asuntoryhmä.</p>
<p>Tavoitteena on, että Julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen -hankkeeseen valittujen kuntien omistamien pilottikiinteistöjen energiatehokkuus paranee 8% vuoteen 2016 mennessä.</p>	<p>Julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen -hanke. Hanke on käynnistynyt vuonna 2013, ja se rahoitetaan KUUMA-seudun vuoden 2014 määrärahalla.</p>	<p>Ilmasto-ohjelman seurantaryhmä</p>
<p>Tieto- ja viestintäteknikan kehittäminen sivistystoimialalla</p>	<p>Oppimisen ympäristöjä ja opetushenkilöstön tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön osaamista kehitetään KUUMA-kuntien yhteisessä TVT-hankkeessa. Hankkeen kustannukset sen koko ajalta vuoden 2015 loppuun asti ovat 1 175 000 euroa. Summaan sisältyy sekä ulkopuolinen rahoitus että kuntien omarahoitusosuudet. Hankkeen kustannukset eivät sisälly KUUMA-seudun talousarvioon.</p>	<p>Sivistystoimen johtajien ryhmä</p>
<p>Yhdistymisesityksen ja -sopimuksen valmistelu Keski-Uudenmaan kunnille.</p>	<p>Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisesityksen jatkaminen aiemmin hyväksytyyn työsuunnitelman mukaisesti.</p>	<p>Selvityksen poliittinen ohjausryhmä. Kuntajohtajista muodostuva johtoryhmä. Selvityksen projektinjohtaja.</p>
<p>Sote-järjestämislain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyö</p>	<p>Sote-järjestämislain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyöhön liittyvä erillisprojekti. Valmistelutyöhön osallistuvat kunnat päättävät osallistumisestaan erikseen joulukuun 2014 aikana.</p>	<p>Projektin ohjaus ja siihen liittyvä päätöksenteko organisoidaan projektiin mukaan lähtevien kuntien kesken.</p>

4.2 HANKEKUVAUKSET

4.2.1 Pohjoisen kasvuvyöhykkeen teknologiateollisuuden pk-yritysten älykäs erikoistuminen (POKA)

POKA hankkeeseen osallistuvat pk-yritykset kasvattavat liikevaihtoa kehittämällä uusia tuotteita, palveluja ja yhteistarjoamia. Yritykset keskittyvät vain tiettyihin osiin arvoketjua / omiin vahvuuksiinsa, kehittävät resurssiinsaamia arvoketjuja toisten pk-yritysten kanssa ja hakevat volyymietuja esim. yhteisistä hankinnoista ja logistisista prosesseista.

Uudistamalla myynnin ja markkinoinnin prosesseja yritykset erottuvat kansainvälisessä kilpailussa ja kehittävät uusia tuote- ja palvelukehityksen menetelmiä tarjoamansa kilpailukyvyyn varmistamiseksi.

Tuloksena syntyy uusia vientiyrityksiä tai jo kansainvälistyneiden yritysten uusia liiketoiminta-alueita tai avauksia uusille markkinoille.

Eriyisenä vahvuutena on tiivis yhteistyö neljän eri hanketoimijan kesken yritysten verkottamisessa yli maakuntarajojen, hyvien käytäntöjen siirrossa sekä hanketoimijoiden erikoisosaamisten hyödyntämisessä

Teknologiakeskus TechVilla toteuttaa vuoden 2014 aikana hankkeen ”Teknologiateollisuuden arvoketjut edelläkävijöinä”. Hankkeessa luodaan pk-yritysten kanssa yhteistyössä hankestrategia ja toimenpidesuunnitelma, jonka mukaisesti toimialan yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyviä pyrkimyksiä pyritään tukemaan. Samalla selvitetään myös uuden ohjelmakauden 2014 – 2020 tarjoamat kansalliset ja EU:n rahoitusinstrumentit toimenpiteiden toteuttamiseksi.

”Pohjoisen kasvuvyöhykkeen teknologiateollisuuden pk-yritysten älykäs erikoistuminen” –hanke on keskeinen osa tämän hankestrategian tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä. Täydentäviä kehittämishankkeita käynnistetään yritysten tunnistamien tärkeimpien tarpeiden mukaisesti.

Hanke jatkuu vuodelle 2017 saakka. KUUMA -seutu sitoutuu hankkeen rahoittamiseen koko sen keston ajan siten, että sen kustannukset KUUMA -seudulle hankkeen koko ajalta vuoden 2017 loppuun asti ovat 205 313 euroa. Vuodelle 2015 hankkeeseen on varattu 73 125 euroa. Hankkeelle kaavailtu kokonaisrahoitus on 821 250 €, joista 60 % on EAKR -rahoitusta, 25 % kuntarahoitusta (KUUMA-seudun rahoitus) ja 10 % yksityistä rahoitusta.

Vastuullisena toimijana Techvilla Oy

KUUMA -seudun osalta työstä vastaa kilpailukykyjohtoryhmä

4.2.2 Yrittäjyyskasvatuksen edistäminen

YES Uusimaa tarjoaa yrittäjyyskasvatuksen palveluja opetushenkilöstölle. Palveluihin kuuluu tiedon levitystä yrittäjyyskasvatuksen teoriasta ja erilaisista toimintamalleista sekä työvälineitä ja kontakteja käytännön toimien toteuttamiseen alueen kouluissa ja oppilaitoksissa. YES Uusimaan puitteissa järjestetään tapahtumia, koulutuksia sekä toimitaan koulu-yritysyhteistyön verkottajana ja tukena.

Yrittäjyyskasvatuksen edistäminen ja vakiinnuttaminen edellyttää pitkäkestoista kehittämistä, jonka tavoitteena on varmistaa haluttujen muutosten ja oppimisen toteutuminen oppilaitos- ja kuntatasolla. Samalla tuetaan myös myönteisen yritysilmiöön, kokonaisvaltaisen yrittäjämäisen asenteen, identiteetin sekä taitojen kasvu. YES Uusimaa tukee vahvasti KUUMA-alueen yrittäjyyskasvatuksen ja -valmennuksen tavoite- ja toimenpideohjelmaa 2010–2015 sekä kunnallisia elinkeino- ja yrittäjyyskasvatuksen toimenpideohjelmia.

YES Uusimaa hallinnoi vuoden 2012–2013 aikana Yrittäjyyskasvatustyöryhmät hanketta, jonka aikana perustettiin uudet yrittäjyyskasvatustyöryhmät Järvenpään, Pornaisiin, Hyvinkäälle, Tuusulaan, Vihtiin, Sipooseen ja Kirkkonummelle jo olemassa olevien Keravan, Mäntsälän ja Nurmijärven lisäksi. Keväällä 2014 työryhmille toteutetun kyselyn mukaan kunnat kaipaavat edelleen tukea sekä strategian muotoiluun että kouluastekohtaisten toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Vuoden 2015 vuoden tavoitteena ja toimenpiteinä ovat:

- Yrittäjyyskasvatustyöryhmien vuonna 2014 hyvin edistyneen toiminnan tuen jatkaminen. Työryhmäkohtaiseen opastukseen satsataan ko. ryhmän nykyinen edistymistilanne huomioon ottaen. Ryhmien välinen benchmarkkaus ja itsenäisen toiminnan tukeminen on vahva painopistealue. Paikalle matkustamista työryhmien kokouksiin vähennetään.
- YES goes to lukio -hankkeessa (2013–2014) syntyneet Uskalla unelmoida, Rohkene yrittää – yrittäjyyskasvatusteetit markkinoidaan ja jalkautetaan lukioihin. Työelämä tietoutta ja yrittäjyysosaamista syvennetään.
- Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyskasvatuksen toimintamalleja kehitetään ja laajennetaan edelleen työelämäläheisemmiksi. Toteutuksista ja koulutuksen järjestämisestä syntyy haetaan synergiaetuja etenkin lukioiden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa myös ammattikorkeakoulun kanssa tehtävää yhteistyötä yrittäjyyskasvatuksen edistämiseksi ja yhteistyössä esim. ennakoitihankkeessa.
- Yrittäjyyskasvatuksen polkua pyritään vahvistamaan aina esikoulusta korkeakoulutukseen saakka. Uusissa hankkeissa tuetaan myös iltapäiväkerhotoimintaa.
- 2015 valmistellaan toiminta-alueen yrittäjyyskasvatuksen tavoitteet vuosille 2015–2020 sekä kuvataan oppilaitoksille tarjottavat palvelukokonaisuudet.

YES Uusimaa KUUMA + alueella -hankkeeseen on varattu vuodelle 2015 34 000 euroa. Hanke jatkuu vuoden 2015 loppuun.

YES Uusimaan toiminnasta vastaa Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda. Projektipäällikköinä toimivat Mirja Ahvenainen ja Heli Koskenniemi.

4.2.3 Yrittäjien sukupolvenvaihdoksia vauhdittava hanke

Uudenmaan Yrittäjien kolmevuotinen hanke, joka tähtää omistajanvaihdosprosessien suunnitelmallisuuden lisäämiseen. Tavoitteena on neuvontapalvelun kehittäminen ja neuvojan tehokas jalkautuminen kentälle yrittäjien pariin.

Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on tavata +55-vuotiaat yrittäjät, joiden kanssa käydään läpi yrityksen tulevaisuuden näkymiä ja mahdollista tulevaa omistajanvaihdosta ja siihen valmistautumista.

Hankkeen toissijaisina tavoitteina on

- löytää ostajaehdokkaita myytävälle yrityksille uusista yrityksen perustajista yhteistyössä uusyrityskeskusten, TE-palvelujen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.
- kartoittaa noin viisi vuotta yrittäjänä toimineista mahdollisia kasvuyrittäjiä, jotka ovat kiinnostuneita kasvattamaan toimintaansa yritysostojen kautta,
- toteuttaa omistajanvaihdoksessa yrityksiä auttaville tahoille ja omistajanvaihdosta miettiville yrittäjille asiaan liittyvää koulutusta ja
- tarvittaessa neuvoa yrittäjää muissakin yritystoimintaan liittyvissä asioissa ja palveluohjata tarvittaessa eteenpäin.

Hankkeeseen haetaan EAKR -rahoitusta ja hakijana toimivat Uudenmaan Yrittäjät.

Hanke jatkuu vuodelle 2017 saakka. KUUMA -seutu sitoutuu hankkeen rahoittamiseen koko sen keston ajan siten, että sen kustannukset KUUMA -seudulle hankkeen koko ajalta vuoden 2017 loppuun asti ovat 30 000 euroa. Vuodelle 2015 hankkeeseen on varattu 10 000 euroa. Hankkeen kokonaisrahoitus on yhteensä 359 620 €, josta 251 374 € on haettavaa EAKR-rahoitusta, 27 000 € yritysten, 9000 € oppilaitosten, 30 000€ KUUMA-seudun, 8000€ Itä-Uudenmaan, 12 000€ Länsi-Uudenmaan ja 22 246€ uudenmaan yrittäjien rahoitusta.

Vastuullisena toimijana on Uudenmaan Yrittäjät.

KUUMA -seudun osalta työstä vastaa kilpailukykyjohtoryhmä.

4.2.4 Työllisyyttä ja investointeja vauhdittavat toimenpiteet

KUUMA seudulla on käynnissä useita yhteiseen hanketoimintaan ja yhteistyöhön tähtäviä valmisteluja.

- KUUMA-komission aloitteesta on selvitetty mahdollisuutta aloittaa yhteishanke tai muita yhteisiä toimenpiteitä erityisesti pitkäaikaistyöttömien työllisyyden edistämiseksi. Asiaa valmistellaan eteenpäin ja mahdolliset toimenpiteet käynnistetään vuoden 2015 aikana.
- Tavoitteena on, että uusi, kansainvälinen elintarvikkeiden vähittäiskauppaketju aloittaa toimintansa KUUMA-seudulla (vrt. Carrefour). Tavoitteen tueksi kootaan tonttipaketti, jota tarjotaan sopiville kansainvälisille yrityksille. Kohderymänä ovat ennen kaikkea keskieurooppalaiset ketjut.
- Tavoitteena on matkailuelinkeinon edistäminen KUUMA -seudulla. Matkailu tuo jo nyt seudulle merkittävästi tuloja ja potentiaalia kasvulle ja nykyisten resurssien tehokkaammalle, verkostomaiselle hyödyntämiselle on olemassa.

Kokonaisuuteen on vuodelle 2015 varattu valmistelurahaa 10 000 € ja kokonaisuuden rahoittamiseen varaudutaan vastaavalla summalla myös vuodelle 2016.

Päävastuullisena toimijana ovat Kilpailukykyjohtoryhmä (elintarvikeketju) ja KUUMA-komissio (työllisyysuhanke, matkailu).

4.2.5 Helsingin seudun maankäytön suunnitelma MASU ja asuntostrategia 2025

Helsingin seudun MAL-aiesopimuksen edellyttämän Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman (MASU) ja siihen sisältyvän asuntostrategia 2025 laatiminen on käynnistynyt tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015) valmistelun kanssa. Näiden suunnitelmien pohjalta neuvotellaan seuraavan, vuosien 2016–2019 MAL-aiesopimuksen toimenpiteet ja resurssit kehittämistoimien suuntaamiseksi. Lisäksi hahmotellaan pidemmän aikavälin kehitystä (2040 ja 2050+) siten, että turvataan seudun yhdyskuntarakenteen kestävä kehityksen mukainen tulevaisuus.

Suunnitelmat ovat lausunnoilla syksyllä 2014 ja ne viimeistellään alkuvuoden 2015 aikana siten, että hyväksymiskäsittely on maaliskuussa 2015.

Maankäyttösuunnitelman ohjausryhmänä toimii Helsingin seudun MAL-neuvottelukunta, joka toimii yhteistyössä HLJ 2015 -työtä ohjaavan HLJ-toimikunnan kanssa.

Hanke on käynnistynyt vuonna 2013, ja se rahoitetaan KUUMA-seudun vuoden 2013 määrärahalla.

4.2.6 Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen

KUUMA-kuntien yhteinen hanke, jonka tavoitteena on vähentää kuntien kasvihuonekaasupäästöjä ja löytää kustannussäästöjä parantamalla toimitilojen käytön ja hankintojen energia- ja materiaalihokkuutta. Hankkeessa pyritään myös verkostoitumaan seudulla toimivan aikuis- ja nuorisokoulutuksen kanssa, arvioidaan seudun kuntakiinteistöjen energiansäästöpotentiaalia ja toimitaan yhteistyössä Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa. Hankkeessa koulutetaan kuntiin noin 85 energiatehokkuuteen perehdytettävää ekotukihenkilöä ja seurataan 24 pilottikiinteistön energiankulutusta ja -kustannuksia. Hankkeen tuloksena pyritään saavuttamaan vuoteen 2016 mennessä pilottikiinteistöjen käytössä ja hoidossa 8 %:n vähennys kasvihuonekaasupäästöissä ja energiankulutuksessa sekä perustamaan alueelle ekotukihenkilöverkosto.

Hankkeen kustannukset toisena hankevuotena: 6-12/2014 noin 36 300 € ja 1-8/2015 noin 33 700 €, josta 50 % Uudenmaan liiton maakunnankehittämisrahoitusta. Hankkeen jälkeen toimintaa jatketaan KUUMA:n kuntarahoituksella.

Hanke on käynnistynyt vuonna 2013, ja se rahoitetaan KUUMA-seudun vuoden 2014 määrärahalla.

Päävastuullisena työryhmänä on ilmasto-ohjelman seurantaryhmä.

4.2.7 Tieto- ja viestintätekniiikan kehittäminen sivistystoimialalla

Oppimisen ympäristöjä ja opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniiikan opetusikäytön osaamista kehitetään KUUMA-kuntien yhteisessä TVT-hankkeessa. Kehitystyössä ovat mukana laajalti Suomen parhaat asiantuntijaorganisaatiot. Hanke on vaikuttavuudeltaan valtakunnallisestikin suuri.

KUUMA TVT-kehittämishankkeen aikana kunnissa:

- kehitetään systemaattisesti ja monipuolisesti oppimisympäristöjä.
- luodaan alueellisen tieto- ja viestintätekniiikan opetusikäytön strategian pohjalta kunnalliset TVT-strategiat.
- mahdollistetaan opetushenkilöstön osaamisen kehittäminen uusin ja innovatiivisin menetelmin.
- suunnitellaan ja toteutetaan oppimispeli Saarella kaikkiin suomalaisiin kouluihin.

Lisäksi yhteistyössä Kuntien Tiera Oy:n kanssa kehitetään oppimisympäristöalusta ja sähköinen työpöytä Edisionia, joka otetaan kunnissa käyttöön syksyn 2014 aikana.

Kehittämishanketta koordinoi Nurmijärven sivistystoimi ja sitä rahoittavat opetushallitus, aluehallintovirasto ja KUUMA-kunnat. Hankkeen kustannukset sen koko ajalta vuoden loppuun asti ovat 1 175 000 euroa. Summaan sisältyy sekä ulkopuolinen rahoitus että kuntien omarahoitusosuudet. Hankkeen kustannukset eivät sisälly KUUMA-seudun talousarvioon.

Päävastuullisena toimijana on sivistystoimenjohtajien ryhmä.

4.2.8 Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisselvitys

Keski-Uudenmaan kahdeksan kunnan yhdistymisselvitys käynnistyi kesäkuussa 2013. Jouluuun mennessä 2013 valmistui selvityksen väliraportti ja syyskuussa 2014 loppuraportti.

Loppuraportin perusteella selvityksen poliittinen ohjausryhmä pyytää kultakin kunnalta lokakuun 2014 puoliväliin mennessä vastausta, hyväksyykö kunta yhdistymisen edellyttämät siirtymäkauden lähentymis- ja henkilöstökriteerit sekä osallistuu selvityksen jatkovalmisteluun. Kunnat, jotka nyt hyväksyvät ns. lähentymis- ja henkilöstökriteerit, tekevät lopullisen päätöksen mahdollisesta yhdistymisestäään kuntarakennelain mukaisesti viimeistään kuusi kuukautta sote-lain tultua voimaan. Kunnat, jotka päättävät olla sitoutumatta kriteerien toteuttamiseen, hylkäävät samalla omalta osaltaan yhdistymismahdollisuuden jo tässä vaiheessa.

Kunnat ottavat seuraavan kerran kantaa yhdistymisselvityksessä jatkamiseen sote-lain tultua voimaan eli arviolta alkuvuodesta 2015.

Selvitystyö jatkuu vuonna 2015 niiden kuntien kesken, jotka hyväksyvät kriteerit lokakuussa 2014 sekä päättävät jatkaa selvityksessä myös alkuvuonna 2015. Tavoitteena vuonna 2015 on aikaansaada esitys kuntien yhdistymisestä sekä esitykseen liittyvä yhdistymissopimus. Yhdistymisselvitys vastaa kuntien yhteisestä edunvalvonnasta liittyen metropolihallintoon ja sote-uudistukseen.

Yhdistymisselvitykseen liittyen siihen osallistuvat kunnat toteuttavat vuonna 2015 palvelujen sähköistämiseen palvelujen sähköistämiseen, saavutettavuuteen ja vuorovaikutteisuuteen liittyvän projektin. Hankkeeseen palkattava projektipäällikkö raportoi työstään yhdistymisselvityksen projektinjohtajalle ja hänen kautta edelleen selvityksen johtoryhmälle.

Ohjausryhmän hyväksymän työsuunnitelman mukaisesti selvityksen projektinjohtajan työ päättyy, kun selvityksen poliittinen ohjausryhmä on tehnyt yhdistymisesityksen kunnille. Koska projektinjohtajana toimii KUUMA-seutu liikelaitoksen johtaja, tulee myös hänen viransijaisuutensa jatkua vastaavaan ajanjaksoon asti.

KUUMA-seutu liikelaitos vastaa Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymiselvityksen taloudesta ja kirjanpidosta KUUMA-johtokunnan 11.12.2013 ja 4.11.2014 päätösten mukaisesti. Yhdistymiselvityksen kustannukset veloitetaan selvitykseen osallistuvilta kunnilta 31.12.2015 toteutuneisiin kustannuksiin perustuen sekä kuntien väestömäärän suhteessa, eivätkä selvityksen kustannukset näin ollen jää liikelaitoksen lopullisiksi kuluiksi.

4.2.9 Sote-järjestämislain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyö

Sote-järjestämislain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyöhön liittyvä erillisprojekti. Valmistelutyöhön osallistuvat kunnat päättävät osallistumisestaan erikseen joulukuun 2014 aikana. Projektin ohjaus ja siihen liittyvä päätöksenteko organisoidaan projektiin mukaan lähtevien kuntien kesken.

Projektin kustannukset jaetaan valmistelutyöhön osallistuvien kuntien kesken niiden väestömäärän suhteessa. Kustannukset veloitetaan projektiin osallistuvilta kunnilta toteutuneisiin kustannuksiin perustuen eivätkä projektin kustannukset näin ollen jää liikelaitoksen lopullisiksi kuluiksi.

Kustannukset muodostuvat seuraavasti: 2 htv sote-asiantuntija; 0,2 htv projektinjohtaja; asiantuntijapalvelut; muut kulut.

5 LIIKELAITOKSEN TALOUS

KUUMA-seutu liikelaitoksen taloudesta sekä toiminnan vastuista suhteessa KUUMA-kuntien ulkopuolisiin tahoihin vastaa Keravan kaupunki liikelaitoksen toiminnan ylläpitäjänä.

KUUMA-kunnat osallistuvat talousarvion mukaisiin yhteistyön kustannuksiin ja vastaavat varoista ja veloista talousarvion laadintavuotta edeltävän vuodenvaihteen asukaslukujen suhteessa.

Edellisen tilikauden alijäämä/ylijäämä voidaan ottaa huomioon seuraavan tilikauden kuntien rahoitusosuuksissa edellisen tilikauden rahoitusosuuksien suhteessa.

Toiminnan kustannuksina otetaan huomioon kaikki toiminnasta välittömästi aiheutuneet kustannukset sekä mahdollinen yleiskustannuslisä. Yleiskustannuslisä kattaa toiminnan ylläpitämisestä ylläpitäjälle aiheutuvia muita kustannuksia, kuten ylläpitäjän kaikille toimielimille yhteisistä hallinto- ja tukipalveluista koituvat kustannukset. Toiminnan kustannuksiin mahdollisesti lisättävästä yleiskustannuslisästä sopii liikelaitos ja Keravan kaupunki erikseen. Yleiskustannuslisän määrä tarkistetaan yhteisesti sopimalla vastaamaan todellisia kustannuksia.

Toiminnan kustannuksiin ei lasketa mukaan KUUMA-johtokunnasta aiheutuvia kustannuksia, kuten kokouspalkkioita, ansionmenetykskorvauksia, matka- ja seminaarikuluja tai vastaavia. Ne maksaa kukin sopijakunta itse omien palkkiosääntöjensä mukaisesti.

Sopimuskunnat maksavat talousarvioon perustuvat maksusuudet liikelaitoksen isäntäkunnalle kaksi kertaa vuodessa.

Kaikki KUUMA-kunnat osallistuvat kuntaosuuksillaan kaikkiin toiminta- ja taloussuunnitelmaan sisältyviin hankkeisiin lukuun ottamatta seuraavia poikkeuksia:

- Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisselvityksen kustannukset veloitetaan KUUMA-johtokunnan päätöksen 11.12.2013 mukaisesti selvitykseen osallistuvilta kunnilta 31.12.2015 toteutuneisiin kustannuksiin perustuen sekä kuntien väestömäärän suhteessa. Kustannukset kulkevat KUUMA-liikelaitoksen kautta, mutta eivät jää liikelaitoksen lopullisiksi kuluiksi.
- Osa KUUMA-kunnista toteuttaa erillisprojektina Sote-järjestämislain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyön. Valmistelutyöhön osallistuvat kunnat päättävät osallistumisestaan erikseen joulukuun 2014 aikana. Projektin kustannukset jaetaan valmistelutyöhön osallistuvien kuntien kesken niiden väestömäärän suhteessa. Kustannukset kulkevat KUUMA-liikelaitoksen kautta, mutta eivät jää liikelaitoksen lopullisiksi kuluiksi.
- Vihti ei osallistu YES Uusimaa KUUMA + alueella -hankkeen kustannuksiin, koska kunta osallistuu Länsi-Uudenmaan vastaavaan hankkeeseen. YES Uusimaa KUUMA + alueella -hankkeen kustannukset jaetaan muiden KUUMA-seudun kuntien kesken väestön suhteessa.
- Oppimisen ympäristöjä ja opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön osaamista kehitetään KUUMA-kuntien yhteisessä TVT-hankeessa. Hankkeen kustannukset eivät sisälly KUUMA-seudun talousarvioon. Kehittämishanketta koordinoi Nurmijärven sivistystoimi ja sitä rahoittavat opetushallitus, aluehallintovirasto ja KUUMA-kunnat.
- Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmatyön kustannukset eivät sisälly KUUMA-seudun talousarvioon. HSL veloittaa työn kustannukset Keravalta, Kirkkonummelta ja Sipoolta HSL:n jäsenmaksun yhteydessä. Muiden KUUMA-kuntien maksusuudet HSL veloittaa ao. kunnilta suoraan.

5.1 KUUMA-SEUDUN TALOUSARVIO 1.1.–31.12.2015

KUUMA-johtokunta 4.11.2014

PERUSTOIMINTA	TA 2015
KUUMA-yhteistyön johtaminen yhteistyöjohtaja (6 kk vs. yhteistyöjohtaja ja 6 kk yhteistyöjohtaja), kuntayhteistyön assistentti, liikennesuunnittelija, ja 1/3 ilmastokoordinaattori Toimielinten kokoukset ja seminaarit, viestintä ja hallinto Tilavuokrat ja muut kiinteät laite yms. kustannukset.	283 870€
Liikelaitoksen johtokunta Johtokunnan kokoukset, postitukset ja muu hallinto Johtokunnan seminaari	7 000 €
Perustoiminta yhteensä	290 870 €

HANKETOIMINTA	TA 2015	TA 2016–2017	yhteensä 2015–2017
Pohjoisen kasvuvyöhykkeen teknologiateollisuuden pk-yritysten älykäs erikoistuminen (POKA)	73 130 €	132 190 €	205 320 €
Yrittäjien sukupolvenvaihdoksia vauhdittava hanke	10 000 €	20 000 €	30 000 €
YES Uusimaa KUUMA + alueella -hanke	34 000 €		
Valmistelurahoitus hanketoimintaa varten	10 000 €	10 000 €	
Maksuosuus Helsingin seudun maankäytön suunnitelmasta (MASU 2050 ja asuntostrategia 2025)	0 €		
Maksuosuus Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantamishankkeesta	0 €		
Hanketoiminta yhteensä	127 130 €	162 190 €	289 320 €

TALOUSARVIO 2015 YHTEENVETO

	euroa	%	MENOT	euroa	%
Kuntien maksuosuudet	418 000	100	Perustoiminta	290 870	69,6
			Hanketoiminta	127 130	30,4
Muu rahoitus	0	0			
Yhteensä	418 000	100	Yhteensä	418 000	100

KUNTIEN MAKSUSOSUUKSIEN JAKAUTUMINEN

	Väkiluku 31.12.2013	Maksu- osuus-%	KUUMA yhteistyö 283 870 €	KUUMA johtokunta 7 000 €	KUUMA hankkeet 127 130 €	TA2015 yhteensä 418 000 €
Järvenpää	39 953	12,83	36 424	898	16 752	54 075
Kerava	34 913	11,16	31 688	781	14 593	47 062
Mäntsälä	20 534	6,63	18 814	464	8 641	27 918
Nurmijärvi	41 178	13,18	37 410	922	17 223	55 556
Pornainen	5 145	1,66	4 720	116	2 167	7 003
Tuusula	38 125	12,28	34 853	859	16 016	51 730
Hyvinkää	46 188	14,76	41 887	1 033	19 294	62 214
Kirkkonummi	37 899	12,16	34 514	851	15 879	51 244
Sipoo	18 914	6,06	17 216	425	7 922	25 562
Vihti	28 929	9,28	26 344	650	8 643	35 636
Yhteensä	311 778	100,00	283 870	7 000	127 130	418 000

Vihti ei osallistu YES Uusimaa KUUMA + alueella -hankkeen kustannuksiin, koska kunta osallistuu Länsi-Uudenmaan vastaavaan hankkeeseen. YES Uusimaa KUUMA + alueella -hankkeen kustannukset jaetaan muiden KUUMA-seudun kuntien kesken väestön suhteessa.

ERILLISPROJEKTIT 2015

	TULOT	MENOT	Yhteensä
Sote-järjestämlain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyö	+ 161 200 €	- 161 200 €	0 €
Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisselvitys	+ 435 700 €	- 435 700 €	0 €
Erillisprojektit yhteensä	+ 596 900 €	- 596 900 €	0 €

Osa KUUMA-kunnista toteuttaa erillisprojektina Sote-järjestämlain mukaisen tuotanto-organisaation valmistelutyön.

Valmistelutyöhön osallistuvat kunnat päättävät osallistumisestaan erikseen marraskuun 2014 aikana. Projektin kustannukset jaetaan valmistelutyöhön osallistuvien kuntien kesken niiden väestömäärän suhteessa. Kustannukset kulkevat KUUMA-liikelaitoksen kautta, mutta eivät jää liikelaitoksen lopullisiksi kuluiksi.

Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisselvityksen kustannukset veloitetaan KUUMA-johtokunnan päätöksen 4.11.2014 mukaisesti selvitykseen osallistuvilta kunnilta 31.12.2015 toteutuneisiin kustannuksiin perustuen sekä kuntien väestömäärän suhteessa, eivätkä selvityksen kustannukset näin ollen jää liikelaitoksen lopullisiksi kuluiksi.

VERTAILU VUOTEEN 2014

KUUMA-TALOUSARVIO 2014 - 2015

	TA 2014	TA 2015	erotus	muutos %
perustoiminta	308 350,00	283 870,00	24 480,00	- 4,38
johtokunta	8 150,00	7 000,00	1 150,00	- 14,11
hankkeet	242 500,00	127 130,00	115 370,00	- 47,58
<i>josta kuntaraha</i>	<i>135 000,00</i>	<i>127 130,00</i>	<i>7 870,00</i>	<i>- 5,83</i>
Yhteensä	559 000,00	418 000,00	141 000,00	- 25,22

KUNTIEN MAKSUOSUUDET

	TA 2014	TA 2015	erotus	muutos %
	451 500,00	418 000,00	33 500,00	- 7,42

TALOUSARVIO 2014

Talousarvio 2014	486 500
Lisätalousarvio 16.4.2014	72 500
yhteensä 2014	559 000